

Jönköpings kommun

Rektorn vid Stadsgårdsskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Stadsgårdsskolan
i Jönköpings kommun

Tillsyn i Stadsgårdsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Jönköpings kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Stadsgårdsskolan besöktes av Skolinspektionen den 22 maj 2013.

Fakta om skolan

Stadsgårdsskolan ligger i området Råslätt, utanför Jönköping och flertalet av skolans elever kommer från Grästorps och Barnarps församlingar. Verksamheten på Stadsgårdsskolan omfattar årskurserna 7 till 9 och på skolan finns cirka 250 elever. Skolenheten leds av en rektor. För varje årskurs finns ett arbetslag och varje arbetslag har en speciallärare knuten till sig.

Skolverkets statistik över provresultat på de nationella ämnesproven i årkurs 9 läsåret 2012 visar att över 90 procent av eleverna når målen i ämnena engelska, matematik och svenska. I ämnet biologi når 86 procent av eleverna målen i det nationella ämnesprovet. Det genomsnittliga meritvärdet uppgick samma år till 190 poäng. De senaste fem åren har meritvärdet pendlat mellan 190 och 215 poäng. Flickornas genomsnittliga meritvärde var 196 poäng och pojkarnas 183 poäng år 2012. Pojkar med utländsk bakgrund har år 2012 ett genomsnittligt meritvärde på 135 poäng vilket är avsevärt lägre än tidigare års resultat. År 2012 nådde 64 procent av eleverna målen i alla ämnen vilket är lägre än de senaste fyra åren. Andelen elever som var behöriga till högskoleförberedande gymnasieprogram var 80 procent respektive 84 procent till yrkesförberedande gymnasieprogram år 2012.

Helhetsbedömning

Stadsgårdsskolan har en verksamhet som är inriktad på elevernas lärande och utveckling och eleverna upplever att lärarna har stor tillit till deras förmåga att lyckas i studierna. Trots detta har andelen elever som år 2012 når kunskapskraven i alla ämnen minskat med mellan 8 och 15 procent jämfört med de senaste tre åren. Även det genomsnittliga meritvärdet för år 2012 är mellan 12 och 25 poäng lägre jämfört med de tre senaste åren. I respektive arbetslag har resultaten följts upp och åtgärder på individnivå satts in. För skolan som helhet saknas emellertid en samlad resultatbild och de skillnader som finns mellan exempelvis pojkars och flickors resultat har inte synliggjorts och analyserats. Rektor behöver ta ansvar för att resultaten på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt följs upp så att skolan kan vidta åtgärder så att de mål som finns för utbildningen i än högre grad uppfylls. I detta arbete är det väsentligt att undervisningens metoder, förutsättningar och arbetssätt följs upp och analyseras så

att de åtgärder som beslutas utgår från både framgångsfaktorer och vad i utbildningen som kan omprövas. Som en del i detta arbete behöver skolans åtgärdsprogram och skriftliga individuella utvecklingsplaner utvecklas så det tydligt framgår på vilket sätt skolan avser att tillgodose elevens behov för att nå kunskapskraven. Personal och elever bedriver tillsammans ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkningar vilket resulterat i en trygg skolmiljö med studiero.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Jönköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 november 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Jönköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektorn ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska särskilt stöd ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Varje arbetslag har en speciallärare/specialpedagog knuten till sig som ansvarar för att inleda en utredning i de fall arbetslaget eller undervisande lärare känner oro inför elevs situation. Rektor fattar beslut om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Skolans elevhälsoteam deltar både i utredningar kring stödbehov samt med stödinsatser inom deras kompetensområde. Dessa insatser kan avse stöd och handledning både till personal och till elever. De åtgärdsprogram som tillsynen tagit del av har en bra struktur för att kunna ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Trots detta finns exempel på att ansvaret för åtgärderna läggs på eleven och hemmet samt att det inte framgår vilka åtgärder skolan avser vidta för att

stödja eleven att nå kunskapskraven. Det förekommer exempel på att behov och åtgärder är så allmänt beskrivna att de blir svåra att utvärdera i förhållande till de kunskapskrav som minst ska uppnås. Nedan följer ett exempel från ett åtgärdsprogram: Y riskerar att inte nå målen i engelska, idrott, matematik, samhällsorienterande ämnen, svenska som andra språk och slöjd då Y inte har genomfört arbetsuppgifter eller lämnat in arbeten till bedömning. Frånvaron är för hög (ca 15 %).

Långsiktiga mål: Y ska nå målen i alla ämnen. Kortsiktiga mål: Y måste förstå varför Y går i skolan, måste få ett bättre självförtroende när det gäller sin förmåga att klara skolan, måste öka sin närvaro på lektionerna, måste ha med sig mtrl till lektionen, använda lektionstiden till studier, måste följa skolans regler, komma till skolan i utbildningsbart skick.

I detta exempel riskerar eleven att inte nå målen i engelska, idrott, matematik, samhällsorienterande ämnen, svenska som andra språk samt slöjd. Dock framgår inte vilka specifika kunskaper/förmågor som eleven riskerar att inte uppnå i de aktuella ämnena vilket gör det svårt att utvärdera i vilken utsträckning insatta åtgärder förbättrar elevens möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i de olika ämnena som åtgärdsprogrammet avser.

Lärare och rektor uppger att det upprättas en stor mängd åtgärdsprogram på skolan och att det finns behov av att diskutera skillnaderna mellan stöd och särskilt stöd. Det finns en övergripande tjänst inom elevhälsan, på 20 procent med specialpedagogisk kompetens på skolan som används som generellt stöd för pedagoger kring undervisning och i arbetet kring särskilt stöd. Rektor uppger att denna resurs kommer att förstärkas inför hösten 2013.

Rektor behöver säkerställa att det i samtliga åtgärdsprogram som upprättas anges vilka behoven är, hur det särskilda stödet ska ges och på vilket sätt skolan avser att tillgodose behoven för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Författning

3 kap. 9-10 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Jönköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven.

- Av de skriftliga individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska en skriftlig individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalet. Som underlag för utvecklingssamtalet ska det finnas skriftliga omdömen i de ämnen som eleven får undervisning i. Omdömena ska beskriva elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Den individuella utvecklingsplanen ska även innehålla en sammanfattning över de insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Vid skolan genomförs utvecklingssamtal i enlighet med kraven i författningarna. De skriftliga individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynen, visar att omdömena om elevens kunskapsutveckling inte alltid utgår från kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Informationen om eleven förväntas nå eller inte nå kunskapskraven markeras i de två nivåerna: Osäkert om målen nås eller Ja. Detta kompletteras med en nulägesbeskrivning av vad undervisningen omfattat och en bedömning av hur eleven genomfört olika arbeten. Dessa beskrivningar saknar i flera fall koppling till kunskapskraven utan i istället anges exempelvis "blivit mer aktiv", "kul att du gillar spela tillsammans", "Du har lyft dig ett snäpp nu i 8:an!", "Du jobbar på bra men du måste ta för dig och visa mer muntligt.". I intervju med elever framkommer att denna information inte är tillräcklig för att de ska förstå och överblicka sin kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

I de framåtsyftande delarna beskrivs kortfattat vad eleven behöver arbeta vidare med men det saknas i flera fall beskrivning av de framåtsyftande åtgärder för elevens fortsatta arbete mot kunskapskraven, som beskriver de insatser som skolan ska ta ansvar för. Både lärare och rektor uppger att de individuella utvecklingsplanerna är ett utvecklingsområde.

Rektorn ska se till att de skriftliga individuella utvecklingsplanerna innehåller sådan information att det framgår vilka kunskapskrav som undervisningen behandlat och vilka kunskapskrav som eleven uppnått i de olika ämnena. Skolan ska vidare se till att det av den skriftliga individuella utvecklingsplanen framgår vilka insatser som skolan ska vidta för att eleven minst ska kunna nå kunskapskraven i de olika ämnena och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

3 kap. 4 § skollagen

10 kap. 12-13 §§ skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11 2.4 Övergripande mål och riktlinjer, Skola och hem

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Jönköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Enligt läroplanen ansvarar rektor för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av intervjuerna framgår att kvalitetsarbetet vid Stadsgårdsskolan de senaste cirka fyra åren har bedrivits inom respektive arbetslag men att det saknats ett systematiskt och kontinuerligt arbete för att planera och följa upp hela skolenhetens verksamhet. Enligt lärarna följer de upp sitt eget arbetslags arbete men har inte medverkat i någon gemensam analys av utvecklingsbehov eller vilka åtgärder som behöver göras på skolenivå för att de mål som finns för utbildningen ska uppfyllas. Nuvarande rektor tillträdde cirka två månader före tillsynstillfället och har tillsammans med personalen identifierat behovet av att få till stånd ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete som omfattar analyser av vad i verksamheten som påverkar resultaten och måluppfyllelsen. Utan en sådan analys i alla ämnen och årskurser saknas underlag för att identifiera åtgärder både på skol-, grupp- och individnivå så att eleverna i än högre grad kan nå kunskapskraven.

Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete inom hela skolenheten, som innefattar en gemensam analys av uppnådda resultat, i syfte att planera, följa upp och utveckla utbildningen så att de mål som finns för utbildningen i än högre grad uppfylls.

Författning

4 kap. 4 och 5 §§ skollagen

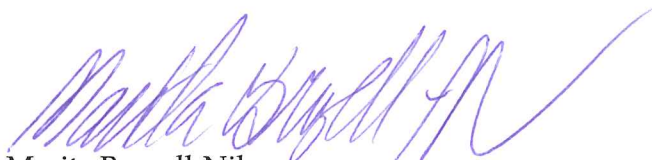
Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har utredare Viveka Berglund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Undervisningsråd

Marita Bruzell-Nilsson
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas.

Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).